

SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA (MAMLAKA ZA WILAYA)

(SURA YA 287)

SHERIA NDOGO

(Zimetungwa chini ya kifungu cha 153)

SHERIA YA (USAFI WA MAZINGIRA NA UKAGUZI WA KIAFYA) YA HALMASHAURI YA WILAYA YA KAKONKO YA MWAKA 2015.

Sheria ndogo hizi zitaitwa Sheria Ndogo (Afya ya Jamii na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya wilaya ya kakonko za mwaka 2015 na zitaanza kutumika mara baada ya kutangazwa katika gazeti la Serikali.

**Jina na
Tarehe ya
Kuanza**

1. Sheria Ndogo hizi zitatumika katika eneo lote lililo chini ya Mamlaka ya Halmashauri ya Wilaya ya kakonko
2. Katika Sheria Ndogo hizi isipokuwa itakavyoelezwa au kufafanuliwa vinginevyo na sheria yoyote andishi:-

**Eneo la
matutmizi**

“Ada” au **“Ushuru”** maana yake ni malipo yanayotozwa na Halmashauri kwa ajili ya huduma ya uzoaji taka;

“Afisa mwidhinishwa” maana yake ni Afisa Afya au Afisa yeyote wa Halmashauri aliyeteuliwa na mkurugenzi kwa ajili ya kutekeleza Sheria Ndogo hizi;

“Afisa mtendaji” maana yake ni afisa mtendaji wa kata husika;

“Askari” maana yake ni askari wa Jeshi la Polisi au Mwanamgambo yeyote atakayeteuliwa au kuagizwa na Mkurugenzi au Afisa Mwidhinishwa kwa ajili ya kutekeleza Sheria ndogo hizi ni pamoja na mtu yeyote atakayemkamata mtu yeyote akitupa taka hovy katika eneo la Halmashauri;

“Chukizo” au **“Kero”** maana yake ni kitu chochote ambacho kimejengwa au kuwekwa katika hali ya uchafu na kinaweza kusababisha madhara kwa maisha ya binadamu, adha, mazalia ya

wadudu na wanyama hatari au madhara kwenye chakula na vyanzo vya maji;

“**Dampo**” au “**Jalala**” maana yake ni eneo maalum lililotangazwa kuwa limetengwa na kuhifadhiwa na Halmashauri kama eneo maalum nje ya makazi ya watu kwa ajili ya kumwaga au kutupa taka taka za aina yoyote;

“**Eneo la mbele ya nyumba**” maana yake ni eneo lolote la mbele ya nyumba na eneo lililoko kati ya nyumba na barabara inayopakana na nyumba hiyo au kuungana na eneo la nyumba pamoja na eneo la hifadhi ya barabara linalopitisha maji ya mvua, maji taka au mlundikano wa taka ngumu katikati ya barabara hiyo;

“**Halmasahuri**” maana yake ni Halmashuri ya Wilaya ya kakonko;

“**Huduma**’ maana yake ni pamoja na usafishaji, ukusanyaji, uondoshaji na usafirishaji wa taka;

“**Jengo**’ maana yake ni pamoja na ardhi, majengo, vyombo vya usafiri wa barabara, kibanda cha biashara, makonteina, vibanda vya simu, na maeneo mengine ya wazi;

“**Kata**” maana yake ni Kata husika katika eneo la Mamlaka ya Halmashauri;

“**Kaya**’ maana yake ni pamoja na mtu anayeishi peke yake kwa kujitegemea, familia, watu waishio pamoja, mpangaji katika nyumba ya makazi au biashara;

“**Lundo la taka**” maana yake ni pamoja na vifaa na zana chakavu, mabaki ya samani ambayo haihusishi mabaki ya vifaa vya ujenzi au wanyama waliokufa wenye uzito mkubwa zaidi ya ule unaobainishwa kwenye mzigo wa taka;

“**Mkurugenzi**” maana yake ni Mkurugenzi wa Halmashauri ya wilaya pamoja na Afisa yeyote atakuwa anatekeleza majukumu ya Mkurugenzi;

“**Mzigo wa taka**” maana yake ni pamoja na sehemu ya mabaki ya miti, vichaka, magazeti, majalada au taka ngumu zilizofungwa pamoja;

“Mmiliki” maana yake ni mmiliki wa nyumba ya makazi au biashara, taasisi, ofisi, nyumba ya biashara na ni pamoja na mpangaji, wakala au mtu yeyote mwenye dhamana ya kuishi katika nyumba;

“Nyumba ya makazi” maana yake ni pamoja na jengo lolote linalotumiwa kwa kuishi, na inajumuisha pia ardhi ambayo imetolewa kwa ajili ya kujenga nyumba ya kuishi lakini haijaendelezwa;

“Soko” maana yake ni pamoja ni soko linalomilikiwa na Halmashauri au eneo lililoidhinishwa na Halmashuri kama eneo la kufanyia biashara;

“Taka hatari” maana yake ni pamoja na taka zenye sumu, kemikali, taka zinazoweza kuwaka, kumeng’enyua mwili, taka zenye mionzi, au taka hatari kama ilivyobainishwa na Taasisi ya Kuhifadhi Mazingira ya Taifa na inajumuisha mafuta ya dizeli, mafuta ya taa, mafuta ya petrol, rangi, mafuta ya kuyeyushia, betri za tochi, betri za magari, madawa ya kuulia wadudu waharibifu, taka za hospitali, mafuta mazito ya kuteleza, mafuta mazito ya kulainisha au kuchanganya na vitu vingine viwandani, madawa ya kuulia wadudu, madawa ya kugeuzia maumbile, mizoga na maiti;

“Taka ngumu” maana yake ni aina zote za taka zinazozalishwa majumbani, kwenye taasisi, maeneo ya biashara na viwandani lakini hazihusishi maji taka au taka za kimiminika;

“Taka za majengo ya biashara” maana yake ni taka zote zinazozalishwa kutoka katika majengo ya biashara na viwanda pamoja na taka zitokanazo na utoaji wa huduma mbalimbali lakini haihusishi taka zizalishwazo majumbani;

“Ufugaji wa ndani” maana yake ni ufugaji wa ndani ya jengo;

“Ukaguzi wa kiafya” maana yake ni ukaguzi utakaofanywa na Halmaashauri au Afisa Mwinishwa kwa mujibu wa kifungu cha 4 cha Sheria Ndogo hizi;

“Wakala” maana yake ni kampuni, taasisi, kikundi jamii au mtu yeyote aliyeteuliwa na Halmashuri kwa ajili ya kutoa huduma ya kuzoa taka katika eneo au sehemu ya eneo la Halmashauri;

“Zizi” maana yake jengo lililojengwa maalum kwa ajili ya matumizi ya kufugia mifugo;

4.— (1) Kutakuwa na ada itakayotozwa na Halmashauri na kulipwa na kila kaya, au kila mtu katika Halmashauri kwa ajili ya huduma ya usafi wa mazingira na ukaguzi wa kiafya katika eneo la Mamlaka ya Halmashauri.

**Ada ya
huduma ya
usafi wa
mazingira**

(2) Ada ya ukaguzi wa kiafya italipwa na mmiliki au Mhudumu katika majengo ya biashara, vituo vya afya na zahanati za watu binafsi, famasi au maduka ya madawa, hoteli, migahawa, Mama/ Baba Lishe, Watoa tiba asili, majengo ya biashara na vioski (groceries) na maeneo mengine.

**Ada ya
Ukaguzi
wa kiafya**

(2) Kila mmiliki wa jengo au hudumu katika maeneo yaliyoainishwa katika kifungu cha 4 (1) cha Sheria Ndogo hizi atapata huduma ya ukaguzi wa kiafya mara moja kila baada ya miezi sita na atalipa ada ya ukaguzi wa kiafya kwa Halmashauri wakati wa kukaguliwa.

(3) Kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi huduma ya ukaguzi wa kiafya itatolewa na Halmashauri katika kila jengo mara moja kila mwezi na mmiliki wa jengo atalipa ada ya ukaguzi kwa kuzingatia viwango vilivyoainishwa katika **jedwali la A** la Sheria Ndogo hizi na italipwa kila mwezi wakati ukaguzi unapofanyika.

(4) Kila mtu atakayekaguliwa kiafya na kulipa ada ya ukaguzi wa kiafya atapewa stakabadhi ya malipo yenye nembo ya Halmashauri mara tu baada ya ukaguzi wa kiafya kufanyika.

5. Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba na mpangaji wa kila nyumba ya makazi au biashara:-

(a) Kuweka na kutunza vyombo vya kuweka au kutunzia taka vyenye mfuniko na mshikio kama itakavyoelekezwa na Halmashauri.

(b) Kutunza takataka zilizohifadhiwa kwenye vyombo na kuzipeleka kwenye sehemu maalum ya kukusanyia takataka ambayo ilitengwa au kupangwa na Halmashauri kwa ajili hiyo.

**Wajibu wa
kila mmiliki
na mkazi
kuwa na
chombo cha
kufadhia
takataka.**

(c) Kutenganisha taka atakazozalisha kama vile mabaki ya chakula, karatasi, chupa, makopo na plastiki katika vyombo tofauti.

6.—(1) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba, kaya au mpangaji kusafisha, kuondoa taka na kulitunza eneo lake katika hali ya usafi na mandhari ambayo Halmashauri itaridhia.

**Usafi wa
Mazingira**

(2) Bila ya kuathiri kifungu cha 5 cha Sheria Ndogo hizi itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kuweka, kusababisha na kuruhusu taka kutupwa katika eneo lolote la jengo lake.

(3) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kutupa taka katika maeneo ya wazi, mitaani, barabarani.

(4) Kila mmiliki na dereva wa chombo cha kusafirishia bidhaa au mizigo atahakikisha anaweka vifaa vya kufunika bidhaa au mizigi inayosafirishwa ili kutoruhusu bidhaa au mizigo hiyo kudondoka au kumwaga uchafu na kuchafua mazingira.

(5) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki na dereva wa chombo cha kusafirisha abiria kuhakikisha kwamba anaweka vyombo vya kuhifadhia taka zitakazozalishwa ndani ya gari na kuzitupa katika sehemu maalumu iliyotengwa na Halmashauri kwa ajili ya kutupa taka.

7.—(1) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kubomoa au kusababisha kubomoka jengo au sehemu ya jengo bila kibali cha Halmashauri.

**Taratibu
za
kubomoa
jengo.**

(2) Mtu yeyote atakayeomba na kupata kibali cha kubomoa jengo au sehemu ya jengo atalazimika kuondoa mabaki ya jengo lililobomolewa kwa gharama zake mwenyewe na kutupa mabaki hayo mahali alipoelekezwa kwa mujibu wa kibali alichoomba.

8.—(1) Itakuwa ni jukumu la kila mmiliki na mkazi wa jengo ambalo taka hatari huzalishwa kuhifadhi na kuzitupa taka hizo katika maeneo yaliyoainishwa na Halmashauri.

**Taratibu za
uzoaji taka**

(2) Halmashauri itaandaa utaratibu maalum wa ukusanyaji wa taka kutoka katika maeneo mbalimbali ambako taka hizo huzalishwa na kuzikusanya kasha kuzisafirisha kwa ajili ya kuzitupa katika maeneo yaliyotengwa na Halmashauri kwa ajili hiyo.

9.—(1) Halmashauri itatoza ada ya huduma za usafi wa mazingira, ukusanyaji na uzoaji taka kwa kuzingatia viwango vya ada vilivyoanishwa katika **jedwali la B** la Sheria Ndogo hizi.

**Uaratibu
wa
kulipa
Ada na
Viwango**

(2) Halmashauri itatoza ada ya huduma ya Usafi wa mazingira, ukusanyaji taka na uzoaji taka kutoka kwa kila mmiliki wa jengo la makazi, biashara na taasisi, yoyote kama ilivyoainishwa katika jedwali la B la Sheria Ndogo hizi.

10. Halmashauri itaandaa utaratibu maalum ambao utakuwa wa wazi kwa wadau wote kuhusu ukusanyaji wa taka kutoka katika maeneo mbalimbali ambako taka huzalishwa na kuzikusanya kisha kizisafirisha na kuzitupa katika maeneo yaliyoainishwa.

**Halmashauri
kuandaa
utaratibu maalum
wa ukusanyaji**

11.—(1) Halmashauri inaweza kumteua wakala kwa ajili ya kutoa huduma ya usafishaji na ukusanyaji taka kwa niaba yake.

**Uteuzi wa
Wakala.**

(2) Wakala atakayeteuliwa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi atakuwa na wajibu wa kuhakikisha kuwa:-

- (a) Ameingia mkataba na Halmashauri kwa ajili ya
- (b) kutoa huduma ya usafi wa mazingira.
- (b) Anakusanya na kutupa taka hizo kwenye dampo kuu la Halmashauri.

12. Bila ya kuathiri kifungu cha 10 cha Sheria Ndogo hizi, kwa ajili ya kushirikisha jamii katika shughuli za uzoaji na ukusanyaji taka Halmashauri inaweza kukiruhusu kikundi cha kijamii kushiriki katika kazi za kukusanya na kuzoa taka katika eneo la Kata ambako kikundi hicho kinatoka au eneo lolote la Halmashauri.

**Ushirikishw
aji jamii
katika kuzoa
na
kukusanya**

13.—(1) Kwa kuzingatia idadi ya watu, kiwango cha taka kinachozalishwa na utendaji kazi wa kikundi cha kijamii katika eneo ambamo kinakusanya na kuzoa taka Halmashauri inaweza:-

(a) Kukijengea uwezo kikundi hicho kwa kuruhusu kutoza ada kwa kila kaya au jengo lililopo katika eneo ambalo kikundi hicho kimepewa mkataba wa kukusanya na kuzoa taka kwa kuzingatia viwango vilivyoainishwa katika Sheria Ndogo hizi.

(b) Kukipa vitendea kazi na motisha nyinginezo kwa ajili ya kuboresha utendaji kazi wa kikundi.

(2) Endapo kikundi cha kijamii kitaomba kushirikishwa katika shughuli za kuzoa na kukusanya taka katika eneo lolote la Kata:-

(a) Shughuli za kikundi hicho zitaratibiwa na Afisa Mwidhinishwa pamoja na Afisa Mtendaji wa Kata husika na taarifa zote za utendaji wa kikundi zitawasilishwa na kujadiliwa katika Kamati ya Maendeleo ya Kata husika.

(b) Hakitajihusisha na biashara kwa njia ya kutoza viwango vya ada ambavyo havikuainishwa katika Sheria Ndogo hizi.

(c) Kitawasilisha taarifa ya utelezaji na makusanyo ya ada kutoka kila kaya, mmiliki wa jengo au familia, pamoja na changamoto kilichokumbana nazo kwa Halmashauri na Kamati ya Maendeleo ya Kata.

(d) Kitawasilisha makusanyayo yate ya fedha ya kila siku kwa Afisa Mtendaji wa Kata ambaye atawasilisha makusanyanyo hayo kila wiki kwa Mkurugenzi.

(e) Kitapewa kibali na Halmashauri kwa ajili ya kutoza au kukusanya ada kutoka kwa kila kaya kwa ajili ya kuchangia shughuli za usafi na uzoaji taka katika Kata husika.

15. Bila kuathiri kifungu chochote cha Sheria Ndogo hizi, Afisa Mwidhinishwa atakuwa na wajibu na mamlaka yafuatayo :-

- (a) Kutoa hati ya ukaguzi kila baada ya ukaguzi wa jengo lolote.
- (b) Anaweza kutoa notisi au taarifa ya siku kumi na nne (14) ya kumtaka mtu au mmiliki wa jengo au eneo lolote kufanya usafi, marekebisho au kufunga jengo au eneo lisitumike kwa shughuli yoyote kwa sababu za kiafya au kukiuka Sheria Ndogo hizi.
- (c) Anaweza kuingia katika eneo au jengo lolote wakati wowote kwa ajili ya ukaguzi wa majengo au maeneo ya makazi.
- (d) Kukagua wahudumu wanaofanya kazi ya kutoa huduma katika majengo ya biashara , hoteli, migahawa na nyumba za kuuza vileo, nyumba za kuuza vyakula na nyumba za kulala wageni.
- (e) Kuchukua hatua za kisheria dhidi ya mtu yeyote atakayekiuka Sheria Ndogo hizi.

16. Halmashauri itatoza gharama za utupaji wa taka katika jalala (dampo) kutoka kwa mawakala, wamiiliki wa taasisi mbalimbali, viwanda na makampuni pamoja na wazalishaji wengine wa taka kwa kuzingatia viwango vilivyoainishwa katika **Jedwali la C la Sheria Ndogo hizi.**

17. Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kwa mujibu wa Sherai Ndogo hizi:-

- (a) Kutupa taka katika maeneo ya wazi, viwanja ambavyo havijaendelezwa, barabara, mitaro au eneo lolote ambalo siyo jaa (dampo),
- (b) Kufuga mifugo katika maeneo ya katikati ya Mji bila kibali cha Halmashauri,
- (c) Kufugia mifugo katika nyumba au sehemu ya nyumba inayotumika kwa makazi.

- (d) Kutoza Ada au kiwango chochote cha ada inayotozwa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi bila idhini ya Halmashauri.
- (e) Kumzuia Afisa Mwidhinishwa au Mkurugenzi asitekeleze Sheria Ndogo hizi.
- (f) Kuacha majani, makuti au matawi aliyotumia kuhifadhia au kufunika mazao katika eneo ambalo si jalala (dampo) baada ya kushusha bidhaa au mazao.

18. Katika kutekeleza Sheria Ndogo hizi Mkurugenzi au Afisa Mwidhiniwa atakuwa na mamlaka na uwezo:-

- (a) Kuzuia uingizaji wa mazao ya chakula au bidhaa nyingine sokoni au katika eneo lolote la Mamlaka ya Halmashauri ambazo zitaingizwa zikiwa zimehifadhiwa au kufunikwa kwa kutumia majani, matawi au makuti ya miti.
- (b) Kufifilisha kosa kwa kumwamuru mtu aliyekiri kutenda kosa la kutupa taka hovyoye kulipa nusu ya faini itozwayo chini ya kifungu cha 19 cha Sheria Ndogo hizi kama malipo ya askari aliyemkamata mhalifu pamoja na faini kwa kosa hilo.

19. Mkazi yeyote katika eneo la Halmashauri ya wilaya wa kakonko mwenye kumiliki nyumba, shamba, biashara au taasisi kama vile shule, Zahanati, Viwanda, Maduka, migahawa, hoteli, majengo yoyote wanapokusanyika watu, soko, minada, magulio, makanisa, misikiti, Ofisi za serikali, Ofisi za vyama mbali mbali, nyumba za kupanga ni lazima kutunza eneo lake ikiwa pamoja na kufanya yafuatayo;-

- 1) Atalazimika kuwa na choo chenye hadhi inayokubalika kama ilivyotafsiriwa katika kifungu cha sheria ndogo hizi au Afisa Afya atakavyoshauri

na kitahesabika kujaa kukisalia futi. 3 kufikia usawa wa sakafu ya karo.

- 2) Atalazimika kunyonyewa choo kikijaa na gari la maji taka kwa gharama zake mwenyewe.
- 3) Atalazimika kuwa na shimo la takataka au pipa la takataka pembeni mwa nyumba yake/ zake au eneo la biashara na kuhakikisha takataka hizo zinaondolewa/kuchomwa mara shimo/pipa lijaapo au kufukiwa.
- 4) Atalazimika kuwa na karo la kuoshea vyombo (shimo la maji taka) na pia kuvuta maji hayo yanapojaa shimoni kwa gharama zake mwenyewe.
- 5) Atalazimika kuwa na chanja kwa ajili ya kuanikia vyombo baada ya kuoshwa

Ukaguzi wa majeng

5. 1) Itakuwa ni wajibu wa Mfanyabishara kabla ya kuanzisha biashara kukaguliwa na Mamalaka au Afisa Afya au Afisa muidhiniwa.
- 2) Biashara kwa mujibu wa sheria ndogo hii inajumuisha maduka ya vyakula, madawa, vipodozi, baa, vilabu, migahawa, mashine za kusaga na kukoboa nafaka, bucha, grocery na kumbi za mikutano na starehe na biashara yoyote inayotambulika kwa mujibu wa sheria/

Upimaji afya ya wahudumu

6. (1) Mtu yeyote anayehusika na kuuza vyakula katika genge,jengo lolote la Chakula/vinywaji anapaswa kupimwa afya yake mara moja kila mwezi na

Atapaswa kuwa nadhifu na mavazi safi ya sare wakati wote akiwa kazini.

(2) Kila mhadumu aliyepimwa afya yake na kuthibitishwa atapewa hati ya uthibitisho toka kwa mganga aliyempima.

(3) Ada ya Upimaji italipwa na Mpimwaji na gharama hiyo itatolewa kituo cha huduma cha serikali, na italipwa wakati wa upimaji kwa Mganga au Afisa afya ambaye atampa stakabadhi.

(4) Mtu yeyote awe mwajiri, mhadumu au muuzaji wa vyakula atakayepuuza/shindwa kufuata sheria hii atakuwa ametenda kosa.

Usafi katika
kaya

7.(1) Kila mkazi mwenye nyumba, mmiliki au mkabidhiwa atalazimika kuwa na choo na kupalilia majani na kufagia kila mara na kutunza mazingira safi kwa umbali wa ft. 10 toka ukuta wa jengo kama ilivyo katika vipimo vilivyowekwa na kukubalika na Halmashauri ya wilaya .

(2) Kila mkazi mwenye nyumba, mmiliki au mkabidhiwa atapaswa kuweka jengo lake madirisha makubwa yasiyopungua 1/8 ya ukubwa wa chumba au vipimo vilivyowekwa na kukubaliwa na Halmashauri ya wilaya.

Makosa

8. Mtu yeyote atakuwa ametenda kosa kwa mujibu wa sheria ndgo hii ikiwa amefanya yafuatayo:

1) Kufanya biashara ya kuuza vyakula vya aina yoyote barabarani, mitaani na nje ya majengo bila kuweka ndani ya kabati safi ya kioo au kufunika kwa vyombo safi kwa mwongozo wa Afisa Afya/ Afisa muidhiniwa,

- 2) Kuanzisha biashara ya mgahawa au genge la chakula ambalo halikutimiza masharti kama ilivyo kwenye sheria ndogo hizi.
- 3) kuuza nyama iliyotundikwa chini ya mti au kwenye bucha ambayo si safi na haijatekeleza masharti kama yalivyo katika sheria ndogo hizi.
- 4) kuendeleza au kusaga na kukoboa katika jengo ambalo halijatekeleza masharti ya afya na kusajiliwa.
- 5) kutumia jengo lolote kwa ajili ya kuuza vyakula bila vyoo, maji moto ya kunawa, kabati na mazingira safi.
- 6) kuuza, kusambaza, kusafirisha vitafunwa,vyakula kwa kubeba katika ndoo, sufuria na au beseni hata kama vimefunikwa.
- 7) Kutoa huduma ya vyakula / vinywaji kubeba/kusafirisha chakula hicho kwenye buti za magari ya aina yoyote ile.
- 8) Kuacha maji taka kutiririka ovyo barabarani, mitaani au katika eneo la nyumba ya jirani.
- 9) Kuishi nyumba isiyona choo na bafu.
- 10)Kutupa taka ovyo, makaratasi, maganda ya matunda ya aina yoyote, uchafu wowote, mifuko ya aina yoyote
- 11)** Kujisaidia haja ndogo a/au haja kubwa katika maeneo ya wazi au mahali pasipo na choo.

19. Mtu yeyote atakaye kwenda kinyume na masharti ya Sheria Ndogo hizi atakuwa ametenda kosa na aklipatikana na hatia atatozwa faini isiyopungua Shilingi Elfu Hamsini (50, 000) au kifungo kisichozidi miezi kumi na mbili au vyote kwa pamoja yaani kifungo na faini.

Jedwali la A

(Chini ya Kifungu cha4 (2))

Ada ya Ukaguzi wa kiafya

Na	Aina/ Eneo la Ukaguzi	Kiwango cha Ada (Tshs.) Kwa mwezi
1.	<i>Nyumba za kulala wageni (guest houses)</i>	5, 000/=
2.	<i>Hoteli, mighahawa , nyumba za kuuzia vyakula vilivyopikwa</i>	3, 000/=
3.	<i>Bucha za kuuzia nyama</i>	3, 000/=
4	<i>Kibanda na maeneo ya kuchomea nyama</i>	1,000/=
5	<i>Vibanda au maeneo na ya kuchomea nyama, kukaanga chips, nyama na mayai</i>	1,000/=
6	<i>Kumbi za muziki, (disko, dansi),Baa</i>	5,000/=
7	<i>Vibanda vya biashara na maeneo ya biashara nyinginezo</i>	3,000/=
8	<i>Maghala ya bidhaa za vyakula Vinywaji (depots</i>	5, 000/=
9	<i>Nyumba za makazi na mazingira ya Nyumba za makazi</i>	BURE
10	<i>Maduka ya madawa baridi ya binadamu au mifugo</i>	5,000/=
11	<i>Zahanati, kliniki na vituo vya Afya vya na taasisi za watu binafsi</i>	3,000/=
12	<i>Maeneo ya biashara yaliyofungwa Baada ya ukaguzi wa awali na kuomba kufanyiwa ukaguzi mpya (reinspection)</i>	3,000/=
13	<i>Duka au kibanda cha biashara ya jumla</i>	3,000/=
14	<i>Ukaguzi wa Viosk (groceries)</i>	2,000/=
15	<i>Majengo ya Taasisi</i>	2,000/=
16	<i>Vyoo vya kibiashara vunavyoendeshwa na watu binafsi.</i>	3,000/=
17	<i>Karakana na gereji za magari na mitambo</i>	3,000/=
18	<i>Karakana za vyuma na viwanda vya mbao</i>	2,000/=
19	<i>Mtoa tiba Asilia</i>	1,000/=
20	<i>Saluni ya kiume</i>	2,000/=

Jedwali la B

(Chini ya Kifungu cha 9 (1))

Ada ya Huduma ya Ukusanyaji na Uzoaji wa Taka.

Na.	Aina ya Biashara/ mchangiaji	Kiwango cha Ada kwa Mwezi (Tshs)
1	Mgahawa mdogo/ kibanda cha kuuzia chai au chakula	15,000/=
2	Kioski na Glosari	3,000/=
3	Nyumba ya kulala wageni (Guest house)	5,000/=
4	Zahanati (Taka zisizo hatari)	10,000/=
5	Kituo cha Afya (Taka zisizo hatari)	15,000/=
7	Fundi Seremala	5,000/=
8	Fundi chuma	2,000/=
9	Karakana au gereji za magari	5,000/=
10	Karakana nyinginezo	5,000/=
11	Duka la jumla/ Super markets au mini Super markets	5,000/=
12	Duka la reja-reja	3,000/=
13	Duka dogo la vyakula	2,000/=
14	Duka kubwa la vyakula	3,000/=
15	Baa (Bar)	5,000/=
16	Kumbi za Starehe/ disko	5,000/=
17	Duka la kuuza samaki au nyama (bucha ya samaki au nyama)	3,000/=
18	Kibanda au kituo cha Nyama choma/ chips kinachojitegemea	3,000/=
19	Duka la Dawa (Jumla na reja—reja)	2,000/=
20	Duka la dawa la reja—reja	1,000/=
21	Kiwanda kidogo kwa kila trip 5 tu	30,000/=
22	Fundi cherehani	2,000/=
23	Saluni ya Wanaume au Wanawake	3000/=
24	Kibanda au mwavuli wa kuuza vocha za simu	5,000/=
25	Kituo cha Kuuzia nishati ya mafuta (Filling station)	5,000/=
26	Washona viatu	2,000/=
27	Wauza viatu vya mitumba/ dukani	1,000/=
28	Wauza nguo za mitumba	1,000/=
29	Toroli la bidhaa au matunda	1,000/=
30	Stoo za mkaa	5,000/=
31	Stoo za mbao	5,000/=
32	Mama/ Baba Lishe	2,000/=
33	Duka la kuuzia vipuli vy magari	10,000/=
34	Kila Kaya	1,000/=
35	Kila meza ndani ya Soko	200/=
36	Ofisi za Taasisi kama benki, posta na nk	10,000/=
37	Stationaries na maduka ya kuuza vitabu	5,000/=
38	Duka la Dawa la Dawa baridi za binadam, duka la dawa za mifugo au pembejeo za kilimo	3,000/=

39	Hospitali na vituo vya Afya vya na zahanati za watu binafsi	1000/=
40	Kituo cha mafuta	5,000/=

Jedwali la C

(Chini ya Kifungu cha 16)

Gharama za Utupaji Taka Kwenye Jalala (Jaa) la Taka la Halmashauri.

Na.	Kiasi cha Taka	Ada kwa Mwezi (Tshs)
1	Taka za aina yoyote kwa kiwango cha ujazo chini ya tani moja	30,000/=
2	Taka za aina yoyote kwa kiwango cha ujazo tani moja	50.000/=

Sheria Ndogo hizi zilibandikwa Lakiri ya Halmashauri ya Wilaya ya Kakonko kufuatia azimio la kikao cha Halmashauri.